

boljša bi bila po našem mnenju naredba, ki bi sploh vsako cenzuro odpravila!

Zanimivo „vseslovensko“ priznanje.

V eni zadnjih sej avstrijske državne zbornice prišlo je do sledečih medklicov: Posl. Kroy (nemški radikalec) proti Čehom: „Vaše čete so odšle k sovražniku!“ — Posl. Stribrny (Čeh): „Z enim Heinejem, ki ljubi višlice, niso hotele skupaj biti.“ — Posl. Kroy: „Vi priznavate torej to sami?“ — Posl. Stribrny: „Zakaj ne? Kaj pa je pri tem?“ — Posl. Kroy: „To priznanje se mora pribiti!“

In res, — pribiti za večne čase se mora, da se gotovi „vseslovenski“ poslanci v avstrijski državni zbornici celo bahajo s tem; da so njih krivoprisežni češki rojaki drezertirali k sovražniku...

Naskok italijanske konjenice na naše strelske jarke.

Vojna korespondenca objavlja iz nove Hübnereve brošure „Enačstvo bitka ob Soči“:

Britof je majhno kamenito gnezdo. Leži v plitkih nečah ob vznožju Sv. gore in Sv. Gabrijela. V kraju si podajo roke štiri ceste. Ena prihaja naravnost iz Čepovanske doline in vodi v Idrijo in Tolmin; druga se vspenja iz Dolskega sedla in gre v Gorico; trejta vodi iz Trnovskega gozda; četrta končno prihaja ob Plavi preko Svetogorskega sedla in se vije potem v ovinkih čez Grgar v Britof. V Britolu sedi Italijan. Kraji leži pred nami kakor na dlani ter je brez pomoči izpostavljen našemu ognju.

Dne 26. avgusta popoldne — svojim očem nismo verjeli — so se premikali na cesti od Svetogorskega sedla proti Grgarju štirje italijanski škadroni. Jezdili so v skok po dva in dva, tesno stisnjeni. Jezdeci so se v sedlu močno nagibali naprej. Bili smo skrajno začuden. Vedno zopet in zopet smo se ozirali tja. In zopet in zopet smo se vpraševali, če nas oči ne mitijo, če ni to samo blodna slika. Toda bila je resnica. Italijani so jezdili tam sred Krasa po cesti, kjer so pač edino mogli jezdit. Kajti po kraškem skalovju onstran ceste konj sploh ne pride naprej ali pa le s težavo korakoma. Konj pač ni koza. Ceste in pota na Krasu so za konjenico kakor tesni prelazi; prekoracil jih je more.

Ali misljijo Italijani, da nas podero s peščičo kavaleristov? Ali pa hoče italijanska konjenica naravnost v Trst? Napeto smo pričakovali stvari, ki so imele priti. Streljali nismo.

Naslednji dan smo videli nekaj jezdecev, ki so se skokoma vracali proti Grgarju; drugi so naskovali naše postojanke pri gostilni Kal. Artiljerija in strojne puške so jih uničile.

Dne 29. avgusta je zopet jezdila iz Grgarja čez Britof proti Zagorju težka konjeniška množica. Pet naših baterij je pazilo na trenotek, ko bo zadnji italijanski jezdec zdiral skozi Britof. Tedaj so naše baterije polozile na jezdece bobenski ogenj. Mesna masa se je valjala v cestnem jarku ki ga je kri izpreminjala v blato. Posamezni konji z jezdci in brez njih so ušli proti Zagorju proti našim postojankam. Postreljeni so bili kajci. Mnogi konj je poškakalo s često na Kras, kjer so jim kopita obtišala med skalovjem in so bili videti kakor prikovani. Mnogi so si polomili in ranili noge ter so poginjali v strašnih mukah, aka se jih ni usmilla krogla.

Najboljše so še odkupili jezdeci, katere je vojna sreča vrgla iz sedla. Ako so bili nepoškodovani, so leži skrivaje se po vseh štirih proti Britofu ali pa so smuknili v kako jamo za skalovjem.

Ostanek brhkih jezdecev je drvil skozi Britof nazaj proti Grgerju, neprstano zasledovan po naši artiljeriji, ki jih je kakor z biči gonila k čimdalje blaznemu diru.

Kaj je bilo to: Blaznost vodstva ali norost strahu?

Ko so se namreč jezdeci bližali Grgarju, jim je pridrdjalo nasproti sklenjeno konjeniško krdelo. Ko so udarili drug ob drugega, so zatreskale naše baterije. Konji in jezdeci so se zopet valjali na tleh, le malo jih je ušlo.

V enajsti soški bitki je bilo to najdrznejše italijansko konjeniško podjetje.

Izpred sodišča.

Velike tatvine v usnjarski fabriki.

Mariobor, 13. oktobra. Pred okrožno sodnijo so se imeli zagovarjati Marija Rakusa, viničarjeva hčerka iz Radislave, Brigita Kraut, viničarjeva hčerka iz Krčevine, Marija Šaperl, delavka v Pobrežju, Jakob Podgoršek, železničar v Studenicah in Vinko Major, čevljarski mojster v Spodnjem Rotweinu, doma iz Hrvatske. V usnjarski fabriki Viljema Freund v Marioboru se je okoli pol leta sem obsežne tatvine na usnju opazovalo. Storilci so deloma od podplatnih kož kose odrezali, deloma cele teleče kože, pa tudi kostno mast, sodo in loj kradli. Fa-

brika se opoldne zapre in ob 3/4. uri zopet odpre. Ta odmor so posamezne delavke vporabile, se pustile v fabriki zapreti ter pokradle mnogo usnja, katerega so potem polagoma pod svojo obleko skritega odnesle. Otoženke so priznale, da so pokradle: 12½ telečjih kož, 41 kosov podplatnega usnja, eno celo kožo, 13 kil kostne masti in mnogo drugega blaga. Obsojeni so bili: Rakuša na 4, Kraut na 3, Šauperl na 2 meseca težke ječe, Major na 6 tednov in Podgoršek na 14 dni strogega zapora. Zaradi prenizke kazni je državni pravdnik pritožbo vložil.

Ogrski navjalci cen.

Budimpešta, 19. oktobra. Inženir Vitus Slezak iz Preßburga bil je zaradi navajanja cen pri krompirju obsojen na 78.000 kron denarne globe. Prodal je bil 10 vagonov krompirja po mnogo previsoki ceni. Krompir se je poleg tega zaplenil. Trgovec David Waldener in njegova soproga, oba iz Dunaja, sta pošiljala velike množine zelenjave iz Raaba v Avstrijo. Sodnija je obsodila vsled tega trgovca Waldenerja na 6 mesecov ječe in 20.000 kron globe, njegovo ženo pa na 500 kron denarne globe.

Št. II 28.011
2.558 1917

Razglas

glede oddaje trt iz združenih državnih in deželnih ameriških nasadov za pomlad 1918.

Štajerski deželni odbor imel bo oddati prihodnjo spomlad nasledne množine ameriških trt proti plačilu (zastonj se ne bo nič delilo!) in sicer:

1. 160.000 cepljenk, vrsti: laške graševine, belega burgundca, silvana, šipona, traminca, male graševine, muškatalca, muškat-silvana, žlahtnine in tičnika (Wildbacher), cepljenih na riparijo Portalis, riparijo solonis 1616, rupestris du Lôt (montjoko), rupestris Goethe Nr. 9.

2. 350.000 korenjakov zgorej imenovanih ameriških podlog; ravnotako

3. 1.500.000 ključic, zgoraj imenovanih ameriških podlog.

Cena trtam je sledenja:

I. cepljenke: za premožne posestnike 220 kron, za vse druge 160 kron 1000 komadov;

II. korenjaki: za premožne posestnike 28 kron, za vse druge 18 kron 1000 komadov;

III. ključice stanejo 15 kron 1000 komadov.

Naročila na te trte naj se pošiljajo ali naravnost podpisanemu deželnemu odboru, samo do 15. decembra t. l.

Trte dobe le štajerski posestniki; zatoraj morajo vse stranke, brez izjeme, doprnesti potrdilo občinskega predstojnika, da imajo vinograje v Štajerski; trgovci s trtami so izključeni.

Cene veljajo na licu mesta, kjer so se trte okazale in se morajo pri prevzetju izplačati. Če se trte dopošljajo po železnicu, se dočišči znesek povzame, vstevši tudi stroške za zavoj in dovoz. Zavoj in dovoz se zaračunita po lastni ceni.

Parnik „Drake“.

V uradnih poročilih vojne na morju poročamo, da je en nemški podmorski čoln potopil angleško pancerko križarko „Drake“, katero sliko s tem prinašamo. Podatki o velikosti tega angleškega vojnega parnika so razvidni iz zgoraj omenjenega poročila.

Pri vsakem naročilu je navesti: 1. ime, bivališče in stan naročnika; 2. davčno občino v kateri se nahaja vinograd; 3. zaželeno sorto; 4. zadnjo pošto.

Če naroči ena stranka več kot 1500 cepljenk, 5000 korenjakov ali 5000 ključic, si pridrži deželni odbor pravico, da ji dodeli manjšo množino trt; ravnal se bo po številu priglašenih naročil.

V slučaju, da je naročena vrsta že pošla, se nadomesti ista z drugo. Priporoča se toraj, da se pri naročilu navede tudi sorto, katero bi želel naročnik v nadomestilu.

Vsak naročnik dobil bo najkasneje do 15. januarja 1918 obvestilo, v katerem nasadu, koliko in katere vrste trt se mu je dodelilo. Naročnik je obvezan nakazane trte prevzeti; le v slučaju, če so se mu nadomestile naročene sorte z drugimi, se mu dovoli, da nakaznico vrne. Storiti pa mora to nemudoma, čim dobi obvestilo, ker bi drugače moral trte prevzeti.

Če le mogoče, naj pride naročnik sam po trte. Če se mu pošljejo po železnicu, naj jih pa pregleda kakor hitro prispejo. Morebitne pritožbe in ugovore se mora naznaniti nemudoma vodstvu dotične trsnice, ker se na zakasnele ne bo oziral.

Gradec, v oktobru 1917.

Od štajerskega deželnega odbora.

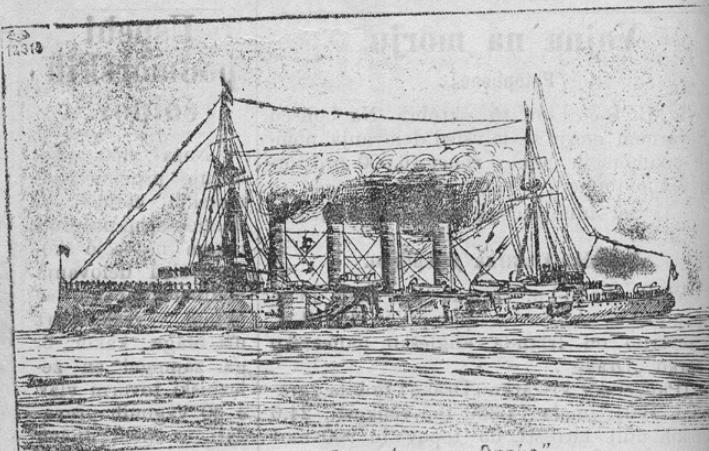
Edmund grof Attems

500

Razno.

Viničarske tečaje priredi štajerski deželni odbor tudi leta 1918 v Mariboru in v Silberbergu, to pa v času od 15. februarja do 1. decembra 1918. Natančnejši program in pogoj so razvidni iz inzerata v današnji številki.

Iz dravskega polja nam pišejo: Prišel je spet jesenski čas, čas spravljanja pridelkov. In to ne le za kmeta in poljedelca, ki je celo leto prenašal težo vročine in napora, tudi za take, ki se samo ravnajo po besedah v evangeliju: Ne sejejo in ne žanjejo. Tako so se pojavili zadnji čas po naših krajih in menda tudi drugod neki posebni spravljalci pridelkov, ki beračijo, fehtajo in pobirajo vse razun kamenja. In to so nekšne nune iz Maribora, šolske sestre, o katerih je znano, da znaša vrednost njih premoženja več milijonov. Nič bi ne imeli proti temu, če bi se vsaj del nabranega blaga porabil za tiste namene, za katere se prosi, toda redijo in debelijo se s temi darovi večinoma nune same, drugo pa prav draga prodajo učenkam. Zatoraj bi vprašali predstojnico dotičnega kloštra, kateri se pač nič ne poznajo nasledki vojske in pomanjkanja, ali misli, da ni pri nas ljudi, ki bi bili bolj potrebni, da jih podpiramo, kakor pa nune, o katerih nam ni nič znano, na kakšno korist nam so? — Zatoraj dragi kmetje, povejte tistim nabiralkam, če še vas bodo kdaj obiske, naj grejo lepo domu, da se niste vi za nje celo leto trudili, pa naj delajo, da se bodo lahko same preživele; če bi mi kmetje poleti ob najhujšem delu po senci posedali, strikalci in heklali, bi se nam slabu godilo, a če bi prišli prosit v klošter, bi našli le — zaklenjena vrata!

Der englische Panzerkreuzer „Drake“.